

การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
Management to promote the participation of the elderly of
Pathum Thani Provincial Administration Organization

สุภาพร โมอ่อน¹, เกษมชาติ นเรศเสนีย์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป ที่สมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ต.บ้านฉาง อ.สามโคก จ.ปทุมธานี จำนวน 158 จาก 261 คน โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกิน 0.05 และระดับความเชื่อมั่น 95% ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยที่มีความเชื่อมั่นในระดับ 0.95 และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสถิติการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลจากกลุ่มตัวอย่าง 158 คนที่สมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ต.บ้านฉาง อ.สามโคก จ.ปทุมธานี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่าเป็นเพศหญิง จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 71.5 มีอายุระหว่าง 66 – 70 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.2 สถานภาพสมรส จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 80.4 ผู้มีรายได้ระหว่าง 15,000 – 30,000 บาท จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 และมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5

2. การอภิปรายผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีกับปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี วิเคราะห์โดยแยกเป็นด้านดังนี้

1) ด้านแรงจูงใจ สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในทุกด้าน อาจเป็นไปได้ว่าการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุของ อบจ.ปทุมธานี อย่างต่อเนื่องนั้น ทำให้ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมเป็นประจักษ์ถึงการเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ และทาง อบจ.ปทุมธานี พยายามสร้างแรงจูงใจให้ผู้สูงอายุในกลุ่มอื่น ๆ ได้เข้าร่วมเพิ่มขึ้น ในส่วนการสร้างแรงจูงใจด้านการให้รางวัล ใบประกาศเพื่อกระตุ้นให้ผู้สูงอายุต้องการเข้าร่วมโครงการ การจัดรถรับส่งเพื่อความสะดวกสบายในการเดินทางเข้าร่วมโครงการ เพื่อให้เกิดความทั่วถึงในการสร้างเสริมอาชีพของผู้สูงอายุเป็นวงกว้าง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นขึ้นอยู่กับการบริหารโครงการที่อาจเป็นเหตุทำให้เกิดความกังวลว่า การบริหารจัดการงบประมาณดำเนินโครงการ เพื่อช่วยเหลือ

¹ ตำแหน่ง..นักจัดการงานทั่วไป คณะ/หน่วยงาน/สถาบัน/มหาวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ อีเมล.ying5Supaporn@gmail.com.

² ตำแหน่ง. ผศ.พลเอก ดร.เกษมชาติ นเรศเสนีย์คณะ/หน่วยงาน/สถาบัน/มหาวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.



**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

“สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ”

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

เป็นต้นทุนให้แก่ผู้สูงอายุในการจัดซื้ออุปกรณ์จะไม่สามารถช่วยเหลือดูแลได้หรือการมีกิจกรรมโครงการอย่างต่อเนื่องอาจจะไม่เพียงพอ ซึ่งผู้สูงอายุที่เข้ารับบริการแต่ละคนก็อาจมีความคาดหวังที่แตกต่างกัน เช่น อาจจะคาดหวังว่าได้รับวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องดื่ม อาหารว่าง หรือแม้แต่การบริการที่มีมูลค่าสูงกว่าเพราะมองว่าเป็นการได้รับบริการจากภาครัฐ หรือคาดหวังว่ามีงบประมาณอย่างไม่จำกัดซึ่งแล้วแต่เป็นทัศนคติของแต่ละคนมีต่อองค์กรภาครัฐ

2) ด้านความรู้ความเข้าใจ สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในทุกด้าน อาจเป็นไปได้ว่า อบจ. ปทุมธานี ได้คำนึงถึงผู้สูงอายุที่ต่างมีพื้นฐานการรับรู้ การเข้าใจเรื่องต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน และอาจนำไปสู่การมีความคาดหวังที่จะได้รับความรู้จากบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่มาอบรมโครงการในเรื่องของความเข้าใจ ความคิดเห็น ความรู้ และประสบการณ์ชีวิตที่มีความคิดเห็นต่างกัน จึงได้ศึกษาหาวิธีการ แนวทางการบริหารจัดการโครงการ ชัดเจนทำให้ผู้สูงอายุแต่ละท่านที่เข้ารับการอบรมในโครงการส่งเสริมอาชีพเข้าใจและปฏิบัติตามได้โดยง่าย ซึ่งเจ้าหน้าที่ในโครงการเน้นเปิดรับความคิดเห็น ความต้องการของผู้สูงอายุเป็นหลัก การให้ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโครงการจับกลุ่มความสนใจในอาชีพโดยจำแนกความแตกต่างตามความต้องการเช่น กลุ่มอาชีพทำขนม ก็จะมีผู้สูงอายุที่สนใจประกอบอาชีพทำขนมรวมตัวเป็นสมาชิกในกลุ่มหรือแม้กระทั่งกลุ่มของงานฝีมือ กลุ่มงานบริการ เป็นต้น ซึ่งรายละเอียดย่อยของแต่ละกลุ่มงานจะแบ่งแยกไปตามชนิดความต้องการของผู้สูงอายุอีกเช่นกัน เจ้าหน้าที่ที่ดูแล ควบคุม ประสานงานของกลุ่มจะให้ผู้สูงอายุแต่ละท่านแนะนำตัวเอง และบอกถึงความต้องการและความคาดหวังที่จะได้รับการเข้าร่วมโครงการ ร่วมแสดงความคิดเห็น ทำกิจกรรมของกลุ่มเพื่อเป็นการเปิดใจยอมรับและละลายพฤติกรรมก็เป็นส่วนสำคัญต่อการทำให้ประเด็นการบริหารจัดการทางด้านนี้ประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ และการได้รับการยอมรับจากกลุ่มคนผู้สูงอายุด้วยกันหรือกลุ่มคนในชุมชน ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกมีคุณค่าต่อสังคมใกล้เคียง ซึ่งสืบเนื่องมาจากการได้รับรู้ข้อมูลการอบรมของโครงการ จึงทำให้ตนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถที่นำมาต่อยอดประกอบเป็นอาชีพหรือเผยแพร่ต่อให้แก่ครอบครัว ชุมชน หรือแม้แต่กลุ่มผู้สูงอายุด้วยกันเองได้

3) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร อบจ.ปทุมธานีมีการจัดประชุมชี้แจงผลการบริหารจัดการโครงการ และการประชาสัมพันธ์โครงการให้กับผู้สูงอายุได้อย่างต่อเนื่อง ทัวถึงและสม่ำเสมอ ทำให้ผู้สูงอายุในชุมชนที่เข้าถึงข้อมูลได้เข้ามาร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุในระดับที่น่าพอใจ แต่ยังมีผู้สูงอายุอีกส่วนหนึ่งที่มาเข้าร่วมโครงการอย่างไม่สม่ำเสมอ หรือยังไม่ทราบข้อมูลการจัดโครงการส่งเสริม อาชีพ อาจเป็นได้ว่าช่องทางการสื่อสารของ อบจ. ปทุมธานี ยังไม่ครอบคลุมไปถึงกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ที่ยังไม่สะดวกต่อการเดินทาง ซึ่งปัจจุบันการประชาสัมพันธ์โครงการนั้น มีเพียงแค่ 1) ประกาศเสียงตามสายของชุมชนนั้น ๆ ซึ่งพบว่าอุปกรณ์กระจายเสียงของแต่ละชุมชนมีชำรุดและยังไม่ได้รับการแก้ไข ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการกระจายข่าว 2) การใช้รถกระจายเสียง ก็ยังมีข้อจำกัดตรงที่ว่าจะกระจายได้ในเส้นทางที่รถยนต์สามารถเข้าถึงเท่านั้น ซึ่งสถานะการเป็นอยู่ของผู้สูงอายุในบางชุมชนยังมีอาชีพทำนา การพักอาศัยในสวน รอบทุ่งนาที่สามารถสัญจรได้เพียงแค่รถมอเตอร์ไซด์เท่านั้น 3) การติดป้ายประกาศของชุมชน และ 4) เว็บไซต์ของ อบจ.ปทุมธานี ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า หากทาง อบจ. ปทุมธานี เพิ่มช่องทางการสื่อสารมากกว่านี้อาจทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงโครงการได้มากและดีกว่านี้ เช่นใช้แอปพลิเคชันที่นิยมของผู้คนสมัยนี้ในการเข้าถึง เช่นการสร้างกลุ่มไลน์ของแต่ละชุมชน เพื่อเป็นส่วนกลางในการประสานงานโครงการระหว่างเจ้าหน้าที่ของ อบจ.ปทุมธานี ผู้นำหรือตัวแทนชุมชน และผู้สูงอายุ หรือผ่านลูกหลานผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ยังสามารถเข้าร่วมโครงการได้ อาจจะช่วยทำให้เข้าถึงกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนได้ครอบคลุมและขยายเป็นวงกว้างได้ยิ่งขึ้น

4) ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน ผู้สูงอายุที่เข้ารับบริการของโครงการมีความเห็นด้วยในระดับมากกับการจัดบุคลากรของโครงการฯ แต่ยังคงจะมีอคติต่อความคิดและการแสดงท่าทีบุคคลนั้น ๆ การเกิดความไม่เห็นด้วยในใจ ซึ่งอาจนำไปสู่ความรู้สึกว่าบุคลากร เจ้าหน้าที่ที่มาอบรมยังมีความรู้ ความเข้าใจ การเข้าถึงที่ยังไม่เพียงพอ แต่ก็ยังมีความรู้สึกดีต่อการได้รับการดูแลปฏิบัติอย่างเต็มใจเป็นอย่างดี จึงมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ว่าปฏิบัติงานได้อย่างเต็มใจ หรืออาจเป็นเพราะการบริหารจัดการบุคลากรของโครงการ จัดเจ้าหน้าที่ที่ยังไม่สนิทสนมคุ้นเคยกับผู้สูงอายุพอสมควร เนื่องจากเจ้าหน้าที่ บุคลากรที่มาอบรมให้ความรู้ เป็นเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางของ อบจ. ปทุมธานี และวิทยากรจากภายนอก ซึ่งหากมองในมุมการเปิดใจยอมรับของผู้สูงอายุ อาจเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่และบุคลากรที่ลงพื้นที่



เยี่ยมเยียน ดูแลผู้สูงอายุในแต่ละครั้งนั้นส่วนใหญ่มักจะเป็นตัวแทนจากคนในชุมชนนั้น ๆ ที่ได้รับเลือกมาเป็นเจ้าหน้าที่ดูแลหรือข้าราชการที่มาจากหลากหลายของคนในชุมชนที่สอบได้จึงจะได้รับการเปิดใจยอมรับมากกว่า
คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, บริหารจัดการ

Abstract

The purposes of this study was 1) to study management factors affecting the promotion of participation in the elderly of Pathum Thani Provincial Administrative Organization 2) To study factors that relate to promoting participation in the elderly of Pathum Thani Provincial Administrative Organization. The study was a quantitative research. The study was conducted from a sample of: People aged 60 years and over who have joined the Elderly Career Promotion Program for Subdistrict Ban Chang Sam Khok, Pathum Thani 158 of 261 people, the sample size was calculated according to the Taro Yamane formula. The questionnaire was used as a research tool with confidence at the 0.95 and the statistics used to analyze the data are mean. (\bar{x}), standard deviation (S.D.) and Analysis for correlation factors using analytical statistics Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

The results of the study were as follows:

Personal factor analysis from a sample of 158 people who signed up for the Elderly Occupational Promotion Program for Subdistrict Ban Chang Sam Khok, Pathum Thani, the majority of respondents found that 112 females were 71.5% between the ages of 66 and 70, representing 46.2 percent of marital status, 89 percent of them 56.3 percent of undergraduates, 127 percent of them 80.4 percent of those earning between 15,000 and 30,000. 57 persons representing 36.1% and earning enough to live. 83% of them, representing 52.5 percent

Discussion of the analysis of the relationship between the public participation of the Pathum Thani Provincial Administrative Organization and the management factors affecting the promotion of participation in the elderly of Pathum Thani Provincial Administrative Organization. Analyzed by the following aspects

The motivation aspect was related to participation in all areas. It may be that the ongoing management of the Pathum Thani Provincial Administrative Organization's Occupational Promotion Program Make the elderly who participate regularly feel a part of the project and the Pathum Thani Provincial Administrative Organization is trying to create incentives for the elderly in other groups to join more. In the incentive section of reward, A certificate to encourage the elderly to want to join the project Arranging a shuttle for the convenience of traveling to join the project to achieve widespread career enhancement for the elderly in a wide range. However, it depends on project management, which may cause people to worry about budget management and project implementation. In order to help the elderly, buy the cost of equipment, they cannot help care for or participate in activities. This may not be enough, everyone has different expectations, for example, they may want to get a bus. Such as drinks, snacks, and even higher service value are regarded as government services or expectations. The budget is unlimited, and everyone's attitude towards government agencies.



Cognitive In all aspects of participation, it is possible for the elderly to have basic cognition and understanding. Different topics and expectations from personnel and project personnel knowledge. The purpose of this study is to study different opinions, knowledge and life experience. The results of this study show that older people participate in a project to promote their lives. Government officials stressed that the needs of the elderly are mainly for the elderly to participate in group projects. According to different needs, such as occupation group, the elderly is interested in making snacks. Members, even process group, service group, etc. details of each group will be divided into three categories. In addition, the needs of the elderly, control group staff should encourage each elderly self-introduction. Their wishes and expectations are derived from their participation in projects, opinions on group activities, and an open mind. In addition, it is an important component of successful management issues. The acceptance of the elderly in the community makes them feel social value. As a result, they have more knowledge and understanding of the way of life. This can give to their families, communities and even the elderly.

In the field of information awareness, Pathum Thani Province holds meetings to clarify the results of project management and public relations for the elderly continuously, thoroughly and regularly. As a result, the elderly in the community who have access to information have participated in the program to promote a satisfactory level of elderly occupation. It may be that Pathum Thani's communication channels do not cover the elderly in communities that are not yet comfortable with travel. Currently, the publicity of the project is only 1) a voice announcement along the lines of the community, which finds that each community's broadcasting equipment is defective and unresolved. 2) The use of broadcasting vehicles also has limitations on whether they can only be distributed on routes that cars can access. The status conditions of the elderly in some communities also have a career in the field. Living in the garden, around the fields, can only be traveled by motorbike. 3) Community signage and 4) The website of Pathum Thani Province, the researchers have an opinion that if Pathum Thani Province adds more communication channels, it may give the elderly more and better access to the project, such as using popular applications of people today to access, such as creating line groups of individual communities to be central to coordinating projects between staff of Pathum Thani Province, leaders or representatives of communities, and the elderly, or through children. Elderly caregivers who are still able to participate in the program may be able to provide better access to the elderly in the community.

Worker attitudes the elderly who attend the service of the project have a high degree of disagreement with the organization of the project personnel, but may also be biased against the idea and position of the person, the disagreement in mind, which may lead to the feeling that the personnel. The staff who attended the training also had knowledge and understanding. Access is not enough, but there is still a good sense of willing care. Therefore, there is a positive opinion on the work of the officers that they are willing to work, or it may be due to the management of the personnel of the project. Because the staff, the staff who trained to educate them, were central staff of Pathum Thani Province and external speakers, which, if viewed from an open-minded angle of the

elderly, may be because the staff and personnel who visited the area took care of the elderly at a time, most often represented by people in that community who were elected as care workers or civil servants from the descendants of the people in the exam community.

Keywords: Participation, Management

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลสวัสดิภาพด้านการส่งเสริมอาชีพแก่ผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เปลี่ยนค่านิยมที่มองว่าผู้สูงอายุเป็นภาระแก่ลูกหลาน เป็นพัฒนาศักยภาพให้ผู้สูงอายุเป็นพลังช่วยเหลือในการขับเคลื่อนหารายได้ช่วยเหลือครอบครัวต่อไป ถึงแม้้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จะมีการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุอย่างหลากหลายอาชีพเป็นอย่างดี ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญที่จะศึกษาปัญหาและอุปสรรค เพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงศักยภาพความต้องการของผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมกับโครงการฯ ให้ครอบคลุม ทัวถึง เติมศักยภาพ อันจะเป็นข้อมูลสำคัญในการส่งเสริมให้การพัฒนาการบริหารงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร มีการกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการเก็บข้อมูล เพื่อทำการวิเคราะห์และสรุปผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ ต.บ้านฉาง อ.สามโคก จ.ปทุมธานี จำนวน 261 คน และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 158 คน โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกิน 0.05 และระดับความเชื่อมั่น 95%

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสร้างจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check-list) ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานะ รายได้ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี สำหรับแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามลิเคิร์ตสเกล (Likert's Scale) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งระดับความคิดเห็นในแต่ละข้อคำถามเป็น 5 ระดับ ดังนี้



**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

| | |
|-----------------|---------------------|
| ระดับมากที่สุด | ค่าประเมินเท่ากับ 5 |
| ระดับมาก | ค่าประเมินเท่ากับ 4 |
| ระดับปานกลาง | ค่าประเมินเท่ากับ 3 |
| ระดับน้อย | ค่าประเมินเท่ากับ 2 |
| ระดับน้อยที่สุด | ค่าประเมินเท่ากับ 1 |

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ไม่ได้กำหนดคำตอบ ผู้ตอบสามารถเขียนตอบหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระด้วยคำพูดของตนเอง

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ก่อนนำไปเก็บข้อมูลจากการกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัด โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความครอบคลุมของเนื้อหา จากนั้นนำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้จากผู้ทรงคุณวุฒิ มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Consistency) และโดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.95 ขึ้นไป แล้วนำผลการตอบแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ เพื่อดูความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของคอนบราค (Cronbach's Alpha Coefficient) เป็นสถิติวิเคราะห์ที่ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ไม่ต่ำกว่า 0.95 ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้จากนโยบายส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ซึ่งจะใช้แบบสอบถามและขอความร่วมมือจากประชากรเพื่อให้ได้ข้อมูลตามความเป็นจริง โดยหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เรื่องการนำนโยบายส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จากนั้นส่งหนังสือขออนุมัติเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมแนบตัวอย่างแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เพื่อขออนุญาต ติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์และติดต่อประสานงานด้วยตนเองกับหัวหน้าหน่วยงานแต่ละหน่วยงาน พร้อมกับชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัยรวมทั้งรายละเอียดของการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้ประสานงานที่หัวหน้าหน่วยงานมอบหมายไว้ ซึ่งจะเป็นผู้แจกแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้แนบหนังสือชี้แจงแก่ผู้ประสานงานเกี่ยวกับจำนวนประชากร หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อกลับถึงผู้วิจัยเมื่อมีปัญหาและวิธีการส่งแบบสอบถามกลับคืนแก่ผู้วิจัย โดยให้ผู้ประสานงานตรวจสอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนก่อนพับใส่ซอง และเมื่อตรวจสอบเรียบร้อยแล้วให้ผู้ตอบแบบสอบถามนำแบบสอบถามใส่ซองสีน้ำตาล ผู้วิจัยจะรับแบบสอบถามด้วยตนเอง แล้วทำการตรวจสอบเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยใช้ค่าสถิติการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากแยกเป็นด้านพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจ

1) ด้านแรงจูงใจ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ซึ่งหากจำแนกตามประเด็นพบว่า เห็นด้วยระดับมากในส่วนของ การสนับสนุนวัสดุสิ่งของเพื่อแจกจ่ายให้กับผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโครงการโดยไม่มี

ค่าใช้จ่าย และเห็นด้วยระดับปานกลางในส่วนของการจัดเจ้าหน้าที่และยานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางมาเข้าร่วมกิจกรรม และการให้ค่าตอบแทนหรือมอบของหรือจัดทำใบประกาศเกียรติคุณให้แก่ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรม

2) ด้านความรู้ความเข้าใจ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมาก ซึ่งหากจำแนกตามประเด็นพบว่า เห็นด้วยระดับมากในส่วนของการเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ความต้องการของผู้สูงอายุ วิธีการนำความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพของ อบจ.ปทุมธานี มาเผยแพร่ และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ทราบเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติ จุดประสงค์ และความมุ่งหมายของโครงการให้ทราบอยู่เป็น

3) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ในทุกประเด็นทั้งในส่วนของการประชาสัมพันธ์โครงการในทุกรูปแบบของสื่อ การเข้าถึงอย่างทั่วถึง และความชัดเจน เข้าใจง่าย

4) ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมาก ในทุกประเด็นทั้งในส่วนการจัดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถ การมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการ และมีทัศนคติที่ดีต่อผู้สูงอายุ เข้ามาปฏิบัติงานในโครงการ

ในส่วนของการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก หากแยกเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการนำแผนไปปฏิบัติ ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง วิเคราะห์เป็นรายด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมาก ในทุกประเด็น ทั้งในส่วนของการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุ ได้ร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุสามปี การเปิดโอกาสให้นำแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เสนอต่อที่ประชุมประชาคม และการมีส่วนร่วมพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการ

2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลางในทุกประเด็น ทั้งในส่วนของการให้ความร่วมมือสนับสนุนเมื่อ อบจ.ปทุมธานี นำแผนพัฒนาไปดำเนินการ การร่วมแสดงออกหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับความไม่เหมาะสมหรือไม่สมประโยชน์ต่อโครงการตามแผนพัฒนา และการเข้าร่วมกับ อบจ.ปทุมธานี ในการนำแผนงาน/โครงการและกิจกรรมการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุที่จัดให้มีขึ้นในชุมชนไปดำเนินการ

3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมากในทุกประเด็น ทั้งในส่วนของการที่ อบจ.ปทุมธานี ดำเนินการโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุให้เป็นไปตามระดับความจำเป็นและความสำคัญของปัญหา เพื่อให้ผู้สูงอายุในชุมชนได้รับประโยชน์โดยตรงและจัดสรรบริการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุให้เป็นไปตามแผนของโครงการ

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมากในทุกประเด็น ทั้งในส่วนของการเปิดโอกาสให้ท่านเข้าร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาของโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ การเปิดโอกาสให้เข้าร่วมตรวจสอบการดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุและการเปิดโอกาสให้สอบถามผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุของ อบจ.ปทุมธานี เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาพัฒนาชุมชน

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ในที่นี้หมายถึงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ในทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 วิเคราะห์โดยจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ด้านแรงจูงใจ ความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ส่วนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารไม่มีความสัมพันธ์กัน



2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ในทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ในทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ความรู้ความเข้าใจ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ส่วนด้านแรงจูงใจ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม

| ข้อคำถาม | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|---|-------------|-------------|------------|
| ปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี | | | |
| 1. แรงจูงใจ | 3.31 | 0.23 | ปานกลาง |
| 2. ความรู้ความเข้าใจ | 3.68 | 0.09 | มาก |
| 3. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร | 3.19 | 0.10 | ปานกลาง |
| 4. ทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน | 3.61 | 0.02 | มาก |
| รวม | 3.49 | 0.04 | มาก |

จากตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ความรู้ความเข้าใจ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.68, S.D. = 0.09) รองลงมา ทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.61, S.D. = 0.02) แรงจูงใจ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.31, S.D. = 0.23) การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.19, S.D. = 0.10) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม

| ข้อคำถาม | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|---|-------------|-------------|------------|
| การมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี | | | |
| 1.การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ | 3.71 | 0.61 | มาก |
| 2.การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน | 3.33 | 0.51 | ปานกลาง |
| 3.การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ | 3.74 | 0.46 | มาก |
| 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล | 3.39 | 0.55 | ปานกลาง |
| รวม | 3.54 | 0.06 | มาก |

จากตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.74, S.D. = 0.04) รองลงมา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

(\bar{X} =3.71, S.D. = 0.14) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.71, S.D. = 0.05) และการมีส่วนร่วมในการนำแผนไปปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.33, S.D. = 0.30) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีโดยภาพรวมที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวม

| การมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี | ปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี | r | sig |
|--|---|----------------|--------------|
| โดยภาพรวม | แรงจูงใจ | 0.181** | 0.000 |
| | ความรู้ความเข้าใจ | 0.478** | 0.000 |
| | การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร | 0.528** | 0.000 |
| | ทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน | 0.552** | 0.000 |
| รวม | | 0.395** | 0.000 |

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีโดยภาพรวมที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ในทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี” สรุปโดยรวมได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลจากกลุ่มตัวอย่าง 158 คนที่สมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ต.บ้านฉาง อ.สามโคก จ.ปทุมธานี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่าเป็นเพศหญิง จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 71.5 มีอายุระหว่าง 66 – 70 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.2 สถานภาพสมรส จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 80.4 ผู้มีรายได้ระหว่าง 15,000 –30,000 บาท จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 และมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5

2. การอภิปรายผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีกับปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี วิเคราะห์โดยแยกเป็นด้านดังนี้

1) ด้านแรงจูงใจ สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในทุกด้าน อาจเป็นไปได้ว่าการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุของ อบจ.ปทุมธานี อย่างต่อเนื่องนั้น ทำให้ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมเป็นประจำรู้สึกถึงการเป็นส่วนหนึ่งของโครงการและทาง อบจ.ปทุมธานี พยายามสร้างแรงจูงใจให้ผู้สูงอายุในกลุ่มอื่น ๆ ได้เข้าร่วมเพิ่มขึ้น ในส่วนการสร้างแรงจูงใจด้านการให้รางวัล ใบประกาศเพื่อกระตุ้นให้ผู้สูงอายุต้องการเข้าร่วมโครงการ การจัดรถรับส่งเพื่อความสะดวกสบายในการเดินทางเข้าร่วมโครงการ เพื่อให้เกิดความทั่วถึงในการสร้างเสริมอาชีพของผู้สูงอายุเป็นวงกว้าง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นขึ้นอยู่กับการบริหารโครงการที่อาจเป็นเหตุทำให้เกิดความกังวลว่า การบริหารจัดการงบประมาณดำเนินโครงการ เพื่อช่วยเหลือเป็นต้นทุนให้แก่ผู้สูงอายุในการจัดซื้ออุปกรณ์จะไม่สามารถช่วยเหลือดูแลได้หรือการมีกิจกรรมโครงการอย่างต่อเนื่องอาจจะไม่เพียงพอ



**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

ซึ่งผู้สูงอายุที่เข้ารับบริการแต่ละคนก็อาจมีความคาดหวังที่แตกต่าง เช่น อาจจะคาดหวังว่าได้รับวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องดื่ม อาหารว่าง หรือแม้แต่การบริการที่มีมูลค่าสูงกว่าเพราะมองว่าเป็นการได้รับบริการจากภาครัฐ หรือคาดหวังว่ามึงงบประมาณอย่างไม่จำกัดซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นทัศนคติที่แต่ละคนมีต่อองค์กรภาครัฐ

2) ด้านความรู้ความเข้าใจ สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในทุกด้าน อาจเป็นไปได้ว่า อบจ.ปทุมธานี ได้คำนึงถึงผู้สูงอายุที่ต่างมีพื้นฐานการรับรู้ การเข้าใจเรื่องต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน และอาจนำไปสู่การมีความคาดหวังที่จะได้รับความรู้จากบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่มาอบรมโครงการในเรื่องของความเข้าใจ ความคิดเห็น ความรู้ และประสบการณ์ชีวิตที่มีความคิดเห็นต่างกัน จึงได้ศึกษาหาวิธีการ แนวทางการบริหารจัดการโครงการ ที่ชัดเจนทำให้ผู้สูงอายุแต่ละท่านที่เข้ารับการอบรมในโครงการส่งเสริมอาชีพเข้าใจและปฏิบัติตามได้โดยง่าย ซึ่งเจ้าหน้าที่ในโครงการเน้นเปิดรับความคิดเห็น ความต้องการของผู้สูงอายุเป็นหลัก การให้ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโครงการจับกลุ่มความสนใจในอาชีพโดยจำแนกความแตกต่างตามความต้องการเช่น กลุ่มอาชีพทำขนม ก็จะมีผู้สูงอายุที่สนใจประกอบอาชีพทำขนมรวมตัวเป็นสมาชิกในกลุ่ม หรือแม้กระทั่งกลุ่มของงานฝีมือ กลุ่มงานบริการ เป็นต้น ซึ่งรายละเอียดย่อยของแต่ละกลุ่มงานจะแบ่งแยกไปตามชนิดความต้องการของผู้สูงอายุอีกเช่นกัน เจ้าหน้าที่ที่ดูแล ควบคุม ประสานงานของกลุ่มจะให้ผู้สูงอายุแต่ละท่านแนะนำตัวเอง และบอกถึงความต้องการและความคาดหวังที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ ร่วมแสดงความคิดเห็น ทำกิจกรรมของกลุ่มเพื่อเป็นการเปิดใจยอมรับและละลายพฤติกรรมก็เป็นส่วนสำคัญต่อการทำให้ประเด็นการบริหารจัดการทางด้านนี้ประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ และการได้รับการยอมรับจากกลุ่มคนผู้สูงอายุด้วยกันหรือกลุ่มคนในชุมชน ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกมีคุณค่าต่อสังคมใกล้ตัว ซึ่งสืบเนื่องมาจากการได้รับรู้ข้อมูลการอบรมของโครงการ จึงทำให้ตนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถที่นำมาต่อยอดประกอบเป็นอาชีพหรือเผยแพร่ต่อให้แก่ครอบครัว ชุมชน หรือแม้แต่กลุ่มผู้สูงอายุด้วยกันเองได้

3) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร อบจ.ปทุมธานีมีการจัดประชุมชี้แจงผลการบริหารจัดการโครงการ และการประชาสัมพันธ์โครงการให้กับผู้สูงอายุได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งถึงและสม่ำเสมอ ทำให้ผู้สูงอายุในชุมชนที่เข้าถึงข้อมูลได้เข้ามาร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุในระดับที่น่าพอใจ แต่ยังมีผู้สูงอายุอีกส่วนหนึ่งที่มาเข้าร่วมโครงการอย่างไม่สม่ำเสมอหรือยังไม่ทราบข้อมูลการจัดโครงการส่งเสริมอาชีพ อาจเป็นไปได้ว่าช่องทางการสื่อสารของ อบจ. ปทุมธานี ยังไม่ครอบคลุมไปถึงกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ที่ยังไม่สะดวกต่อการเดินทาง ซึ่งปัจจุบันการประชาสัมพันธ์โครงการนั้น มีเพียงแค่ 1) ประภาศเสียงตามสายของชุมชนนั้น ๆ ซึ่งพบว่าอุปกรณ์กระจายเสียงของแต่ละชุมชนมีชำรุดและยังไม่ได้รับการแก้ไข ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการกระจายข่าว 2) การใช้รถกระจายเสียง ก็ยังมีข้อจำกัดตรงที่ว่ากระจายได้ในเส้นทางที่รถยนต์สามารถเข้าถึงเท่านั้น ซึ่งสถานะการเป็นอยู่ของผู้สูงอายุในบางชุมชนยังมีอาชีพทำนา การพักอาศัยในสวน รอบทุ่งนาที่สามารถสัญจรได้เพียงแค่รถมอเตอร์ไซด์เท่านั้น 3) การติดป้ายประกาศของชุมชน และ 4) เว็บไซต์ของ อบจ.ปทุมธานี ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า หากทาง อบจ. ปทุมธานี เพิ่มช่องทางการสื่อสารมากกว่านี้อาจทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงโครงการได้มากและดีกว่านี้ เช่น ใช้แอปพลิเคชันที่นิยมของผู้คนสมัยนี้ในการเข้าถึง เช่นการสร้างกลุ่มไลน์ของแต่ละชุมชน เพื่อเป็นส่วนกลางในการประสานงานโครงการระหว่างเจ้าหน้าที่ของ อบจ.ปทุมธานี ผู้นำหรือตัวแทนชุมชน และผู้สูงอายุ หรือผ่านลูกหลาน ผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ยังสามารถเข้าร่วมโครงการได้ อาจจะช่วยให้เข้าถึงกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนได้ครอบคลุมและขยายเป็นวงกว้างได้ดีขึ้น

4) ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน ผู้สูงอายุที่เข้ารับบริการของโครงการมีความเห็นด้วยในระดับมากกับการจัดบุคลากรของโครงการฯ แต่ยังคงอาจจะมีอคติต่อความคิดและการแสดงท่าทีบุคคลนั้น ๆ การเกิดความไม่เห็นด้วยในใจซึ่งอาจนำไปสู่ความรู้สึกว่าบุคลากร เจ้าหน้าที่ที่มาอบรมยังมีความรู้ ความเข้าใจ การเข้าถึงที่ยังไม่เพียงพอ แต่ก็ยังมีความรู้สึกดีต่อการได้รับการดูแลปฏิบัติอย่างเต็มใจเป็นอย่างดี จึงมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ว่าปฏิบัติงานได้อย่างเต็มใจ หรืออาจเป็นเพราะหรืออาจเป็นเพราะการบริหารจัดการบุคลากรของโครงการ จัดเจ้าหน้าที่ที่ยังไม่สนิทสนมคุ้นเคยกับผู้สูงอายุพอสมควร เนื่องจากเจ้าหน้าที่ บุคลากรที่มาอบรมให้ความรู้ เป็นเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางของ อบจ. ปทุมธานี และวิทยากรจากภายนอก ซึ่งหากมองในมุมการเปิดใจยอมรับของผู้สูงอายุ อาจเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่และบุคลากรที่ลงพื้นที่เยี่ยมเยียน ดูแลผู้สูงอายุในแต่ละครั้งนั้นส่วนใหญ่มักจะเป็นตัวแทนจากคนในชุมชนนั้น ๆ ที่ได้รับเลือกมาเป็นเจ้าหน้าที่ดูแล หรือข้าราชการที่มาจากลูกหลานของคนในชุมชนที่สอบได้จึงจะได้รับการเปิดใจยอมรับมากกว่า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

การวิจัยการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี หากมีการสนับสนุนเจ้าหน้าที่เพื่อเข้าประเมินผลการดำเนินการโครงการอย่างต่อเนื่องและติดตามผลหลังจากที่ผู้สูงอายุได้สิ้นสุดการเข้ารับการอบรมโครงการแล้วได้นำไปต่อยอดหรือไม่ ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ตัวแทนกลุ่มตัวแทนชุมชนคอยดูแลและรับทราบปัญหาข้อขัดข้องเฉพาะด้านของโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เพื่อติดตามผลการปฏิบัติของผู้สูงอายุที่เข้ารับการอบรมในโครงการได้นำไปใช้ประโยชน์สูงสุดแก่ชีวิตเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีและพึ่งพาตนเองได้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับผู้ที่สนใจศึกษาเรื่องการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม ควรศึกษาผลต่อเนื่องจากการนำนโยบายไปปฏิบัติและปัญหาข้อขัดข้องทั้งในส่วนขององค์การภาครัฐและในส่วนของผู้สูงอายุ และควรทำการศึกษาในพื้นที่การดำเนินการอื่น ๆ เพื่อทำการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน รับทราบปัญหาที่ต่างหรือเหมือนกันเพื่อนำมาใช้วิเคราะห์ที่มาของปัญหา ทั้งนี้เพื่อประโยชน์และเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไปอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กมลพร กัลยาณมิตร. (2551). การนำนโยบายอยู่ดีมีสุขไปปฏิบัติในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กุลดี โจรณีไพศาลกิจ. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุไทย: กรณีศึกษาผู้สูงอายุวัยกลางในจังหวัดสมุทรปราการ. วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์ ชุ่มเมืองปัก. (2546). แรงจูงใจและการจูงใจ สร้างปาฏิหาริย์. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- จิตตานันท์ ติกุลและคณะ. (2559). รูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของศูนย์เชี่ยวชาญทาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- โชติ บดีรัฐ. (2561). รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของภาคประชาชนในเขตพื้นที่ 17 จังหวัดภาคเหนือ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 20(1), 147-158.
- ชาญศิลป์ วาสุบุญมา. (2556). แรงจูงใจและความต้องการความสมหวังในชีวิต ของการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐพร แสงประดับ. (2555). การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นผลจากการพัฒนาการท่องเที่ยว: ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านบ่อสร้าง อำเภอสนักวาง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดวงพร กิจอาทรและคณะ. (2560). การพัฒนากลุ่มอาชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ, ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2560, 74-85
- นิรากร พันธุ์หอม. (2559). การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) กรณีศึกษา บ้านเนินกระบก หมู่ที่ 12 ตำบลท่าตะเกียบ อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิคม ผัดแสน. (2560). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาต่อการพัฒนาการศึกษาของ กลุ่มโรงเรียนอุดรศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.



- นครินทร์ วงศ์เรืองวุฒิ. (2558). นโยบายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการเครือข่ายอย่างยั่งยืนของเกษตรกรชาวสวนกาแฟ. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- เมธิยา ญาณจินดา. (2558). การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์กับทัศนคติ และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.